

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Publicznej Szkoły Podstawowej

Im. Polskiego Czerwonego Krzyża

w Opolnie Zdroju

„Na ścieżkach zdrowia”

**„ Dzisiaj należy wiedzieć, co trzeba poznać jutro,
by radzić sobie pojutrze „,**

Realizacja **Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego** zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- obserwacje zachowań uczniów, rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania nt. sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

Obowiązujące akty prawne:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. Z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późn. zmianami).
- Karta Nauczyciela.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
  - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
- Koncepcję Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

Wychowanie

Proces wspomaganie dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka

Proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzących zdrowe życie. Program zawiera dwa rodzaje profilaktyki:

- pierwszorzędową – skierowaną do wszystkich uczniów i ich rodziców;
- drugorzędową – obejmującą uczniów już zdiagnozowanych ;

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Główne cele wychowania i profilaktyki

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

Zadania szkoły

Stwarzanie warunków do realizacji procesu wychowawczego.

Wypracowywanie nowoczesnych metod w pracy wychowawczej z uczniami.

Współdziałanie z rodzicami i instytucjami wspomagającymi proces wychowawczy.

Wizja szkoły:

Człowiek żyjący w zgodzie ze sobą i z otaczającym go światem.

Misja szkoły:

Szkoła stwarza warunki do myślenia, wyzwala aktywność, umożliwia uczniowi świadomy i aktywny wpływ na podnoszenie własnego rozwoju fizycznego, intelektualnego oraz społeczno-moralnego.

Szkoła stwarza warunki do świadomego i aktywnego udziału ucznia w działaniach w zakresie:

sprawności fizycznej,
zdrowia psychicznego,
zdrowia psychicznego,
ekologii,
turystyki,

dążenia do wiedzy, korzystając z kultury informacyjnej,
samorządności uczniowskiej,
kultywowania dziedzictwa kulturowego regionu i kraju,
ducha patriotyzmu i postaw obywatelskich,
wrażliwości społecznej i otwartości na problemy innych,
rodziny jako nadrzędnej wartości człowieka.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;

znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;

wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;

wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;

aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;

dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu);

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają uczniów w rozwoju i usamodzielnianiu się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;

- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku nauki / obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają regulaminu szkoły;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Zgorzelcu
3. Policja
4. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
6. Miejska Biblioteka Publiczna
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
8. Urząd Miasta i Gminy Bogatynia
9. Dom pomocy Społecznej „Jędrak” w Opolnie Zdrój
10. Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Opolnie Zdroju
11. Sołectwa Jasna Góra i Opolno Zdrój
12. Jednostki Straży Pożarnej
13. Zespół Opieki Zdrowotnej
14. Polski Czerwony Krzyż
15. KHDK przy PGE „Turów”
16. Bank PKO oddział w Bogatyni
17. BOK
18. Kościół
19. TV Bogatynia

Realizowane programy, podejmowane akcje, przedsięwzięcia o charakterze wychowawczo – profilaktycznym.

1. Realizacja programów:
  - „Bezpieczna szkoła”,
  - program własny „Na ścieżkach zdrowia”,
  - „Szkoła Promująca Zdrowie”
  - program własny „Świetlica przyjazna dziecku”
  - program własny „Pierwsza Pomoc-Mały Ratowniczek”
  - „Owoce i warzywa”,
  - „Mleko z klasą”.
  - „Cukierki”
  - „Mały Mistrz”
2. Akcje:
  - „Sprzątanie Świata”,
  - „Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień”
  - Tydzień Młodzieży Czerwonokrzyskiej
  - Pierwszy Dzień wiosny
  - „Dzień Ziemi”,
  - Zbiórka surowców wtórnych – baterii
  - Zbiórka plastikowych nakrętek
  - Opieka nad opuszczonymi grobami, zbiórka zniczy
  - WOŚP
  - „Góra Grosza”
  - „Październik - miesiącem dobroci dla zwierząt”
3. Organizacja uroczystości i apeli związanych ze świętami państwowymi i narodowymi oraz innych wynikających z kalendarza roku szkolnego.

Klasy I – III

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z symbolami narodowymi.. 2. Poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich. 3. Poznawanie swojej miejscowości.. 4. Poznawanie sylwetek słynnych Polaków. 5. Poznanie patrona szkoły, hymnu szkoły. 	<p>pogadanki, wycieczki, udział w uroczystościach szkolnych i gminnych o wymowie patriotycznej, filmy</p>	<p>Uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie do podejmowania zadań i odpowiedzialności za ich realizację (trójki klasowe, pełnienie dyżurów). 2. Wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć. 3. Samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownią. 	<p>wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym.</p>	<p>Dziecko ma poczucie przynależności do zespołu klasowego, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie do zdrowego stylu życia. 2.. Kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanymi. 	<p>pogadanki z pielęgniarką, realizacja programów zdrowotnych i profilaktycznych, realizacja programu „Cukierki”</p>	<p>Uczniowie znają i przestrzegają zasad higieny osobistej, wiedzą jakie są zagrożenia dla ich zdrowia, zwracają się o pomoc do dorosłych w sytuacjach trudnych.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka w rodzinie. 2. Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną. 3. Przekazywanie systemów wartości związanych z rodziną. 4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych dysfunkcją. 5. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia, dziecka, człowieka. Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszenia nietykalności, przemocy itp. 	<p>pogadanki, organizowanie Dnia Dziecka, Matki, Ojca, Bab-ci, Dziadka, Dni Rodziny, dofinansowanie obiadów, pomoc dzieciom z rodzin ubogich patologicznych. Współpraca z instytucjami wspomagającymi</p>	<p>Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka. Uczeń zna numery telefonów instytucji, wie, gdzie należy szukać pomocy w sytuacjach, gdy zagrożone jest jego zdrowie, życie oraz jego bliskich, znajomych. Rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie.</p>

6. Wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym		
--	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i rówieśniczej.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły. 2. Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno - emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, patologie, przemoc w rodzinie, i inne). 3. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia problemów natury społeczno – moralnej. 4. Integrowanie społeczności klasowej	pogadanki, rozmowy, udostępnienie statutu do wglądu, ankiety, wywiady, zabawy socjoterapeutyczne, psychodramy, rozmowy, pogadanki, filmy(uczenie tolerancji i akceptacji, umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych). Wycieczki, uroczystości i imprezy szkolne i klasowe	Uczeń zna swoje prawa i obowiązki. Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej.
1. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 2. Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań i zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd.	pogadanki, psychodramy, dyskusje, uczenie reagowania na zjawiska przemocy.	Dziecko uczy się wrażliwości na potrzeby innych, przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji. Potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych.
1. Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości, eliminowanie np. ściągania, wyręczania się innymi, wykorzystywania innych. 2. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, „mówienia nie”.	zawieranie kontraktów klasowych, rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z policjantem, kontakty z rodzicami, spektakle profilaktyczne.	Dziecko uczy się uczciwości, odpowiedzialności, asertywności, dokonywania słuszych wyborów.

**Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki,
szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
Zapobieganie zachowaniom agresywnym.**

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w przedstawieniach teatralnych, zajęciach edukacyjnych w bibliotece, spotkaniach z muzyką 2. Oglądanie różnych form teatralno-muzycznych przygotowanych przez uczniów. 3. Zwiedzanie zabytków, wystaw muzealnych i artystycznych 4. Edukacja czytelnicza i medialna. 5. Powierzenie uczniom zadań zespołowych wynikających z bieżących potrzeb procesu dydaktycznego. 	<p>pogadanki, wycieczki, pasowanie na czytelnika, aktywizujące metody pracy, zajęcia prowadzone przez bibliotekarzy, konkursy, spotkania edukacyjno – okolicznościowe, udział w konkursach</p>	<p>Czuje się członkiem zespołu klasowego, aktywnym i odpowiedzialnym za pracę i atmosferę w nim panującą.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie w procesie dydaktycznym takich form, jak inscenizacje, psychodramy, recytacje, śpiew itd. 2. Przygotowanie przedstawień z okazji uroczystości klasowych, świąt (np. Dzień Matki). 3. Promowanie książki, muzyki, kontaktu ze sztuką jako formy spędzania czasu wolnego i zdobywania wiedzy o świecie i sobie samym. 	<p>konkursy piosenki, plastyczne, biblioteczne, inscenizacje, wystawy</p>	<p>Dziecko podejmuje próby twórczego uczestnictwa w kulturze, poznaje rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów ze środowiskiem lokalnym, instytucjami publicznymi, rodzajami i sposobami spraw załatwianych w tych instytucjach. 2. Zapoznanie uczniów z przeznaczeniem i obsługą nowoczesnych urządzeń technicznych. 3. Dostrzeganie różnic między rzeczywistością a przekazem medialnym. 4. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów. 5. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i umożliwianie optymalnego rozwoju uczniom zdolnym. 	<p>wycieczki, wywiady, spotkania z ludźmi znanymi w środowisku, zajęcia z uczniem zdolnym: przygotowanie do konkursów szkolnych, międzyszkolnych: rozwijanie zainteresowań, organizowanie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, spotkania z pedagogiem, zajęcia socjoterapeutyczne.</p>	<p>Uczeń poznaje otaczający go świat fizyczny i społeczny, odnajduje w nim swoje miejsce. Rozpoznaje swoje uzdolnienia, stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym, uczestniczy w konkursach wiedzy. Uczy się krytycznie i racjonalnie korzystać z oferty medialnej.</p>

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej. 2. Realizacja profilaktyki zdrowego-uzębienia. 3. Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy. 4. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej. 5. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy 	<p>pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, fluoryzacja, konkursy, realizowanie programu własnego „Pierwsza Pomoc-Mały Ratowniczek”</p>	<p>Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą. Uczeń rozumie potrzebę udzielania pierwszej pomocy i potrafi jej udzielić</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły. 2. Uczenie prawidłowych zachowań w razie np. pożaru, wypadku, kradzieży. 3. Wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej. 4. Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu. 	<p>pogadanki, spotkania z policjantem, filmy, pokaz, konkursy plastyczne, układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek), próbny alarm.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, stara się je przestrzegać. Uczeń wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, zna telefony alarmowe.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby. 2. Przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka. 3. Ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka. 4. Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych. 	<p>spotkania z pielęgniarką, pogadanki, filmy, realizacja programu profilaktyki uzależnień,</p>	<p>Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną. Stara się poprawnie wartościować i wybierać programy oraz kontrolować czas korzystania z nich.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka zabaw ruchowych, gier, zabaw terenowych i częste ich stosowanie. 2. Objęcie fachową opieką uczniów z wadami postaw. 	<p>wycieczki piesze, turnieje sportowe, festyn z okazji Dnia Dziecka, gimnastyka korekcyjna.</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie aktywności ruchowej.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody. 2. Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. 3. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy. 4. Rozwijanie zainteresowań edukacją proekologiczną. 	<p>realizacja obowiązkowych zajęć edukacji ekologicznej w klasach II-III. wycieczki krajoznawcze, dokarmianie ptaków i zwierząt, udział w akcjach: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, selektywna zbiórka surowców wtórnych, zajęcia, konkursy ekologiczne., marsze na orientację, udział w akcjach związanych z pomocą zwierzętom – zbieranie karmy dla zwierząt, zbiórka pieniędzy „Wrzuc złociała dla zwierzaka”</p>	<p>Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym.</p>
--	---	--

Klasy IV – VIII

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej re-akcji na te zagrożenia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji, symbolów narodowych. 2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. 3. Zapoznanie z historią i tradycjami symboli narodowych 4. Zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków. 	<p>uroczystości szkolne, środowiskowe związane ze świętami państwowymi i narodowymi, konkursy, wystawki gazetki, wycieczki do miejsc Pamięci Narodowej, „żywe” lekcje historii.</p>	<p>Uczeń posiada poczucie tożsamości narodowej, wie, jak stać się dobrym obywatelem swego kraju i chce nim zostać.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole. 2. Pogłębienie znajomości i rozumienia zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka 3. Zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa. 4. Uczenie zasad demokracji poprzez stosowanie metod aktywnego nauczania 	<p>praca w samorządzie klasowym i szkolnym, opieka nad pracownią, terenem szkolnym, organizowanie imprez klasowych i szkolnych. Praca w grupach, dyskusja, debata.</p>	<p>Uczeń przyswaja po-stawy społeczne, uczy się demokracji i samorządności.</p>

5. Wykorzystywanie wyborów samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej.		
---	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja treści etyczno – moralnych zawartych w programach nauczania. 2. Tworzenie reguł współżycia klasowego 3. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu. 4. Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich 5. Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowaniem kradzieży i niszczenie mienia. 6. Stała kontrola wypełniania obowiązku szkolnego pod kątem frekwencji. 7. Proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego. 	<p>Uroczystości szkolne, realizacja treści zawartych w programach nauczania, katechezy, spotkania z pedagogiem, policjantem, ankiety, dyskusje, debaty, wywiady, psychodramy.</p>	<p>Uczeń staje się wrażliwy na potrzeby innych, zna podstawowe zasady tolerancji. Postępuje zgodnie z zasadami Dekalogu.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie wiedzy nt. praw dziecka zawartych w Konwencji Praw Dziecka i jej przestrzegania w Polsce i innych krajach. 2. Realizacja programu Wychowania do życia w rodzinie. 3. Kontynuowanie przekazywania systemów wartości związanych z rodziną. 4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią. 	<p>pogadanki, dyskusje, organizowanie spotkań z udziałem członków rodziny.</p>	<p>Uczeń pogłębia swoją wiedzę nt. rodziny i zasad jej funkcjonowania. Rozumie znaczenie praw naturalnych i ustanowionych przez człowieka.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowych rozwiązywania konfliktów. 2. Uczenie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów. 3. Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach 	<p>dyskusje, psychodramy, spotkania z policjantem, pedagogiem, spektakle profilaktyczne, nagradzanie wzorowych postaw upominanie źle zachowujących się uczniów.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, stosuje w praktyce obowiązujące procedury zachowania się w sytuacjach problemowych.</p>

<p>międzyludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre'u.</p> <p>4. Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – uczenie „mądrej” reakcji.</p>		
---	--	--

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Przeprowadzenie badań mających na celu poznanie zainteresowań uczniów.</p> <p>2. Przydzielanie zadań o zróżnicowanym stopniu trudności i sposobie realizacji w zależności od uzdolnień, możliwości, rozwoju i postępów ucznia.</p> <p>3. Zapoznanie uczniów z różnymi technikami zdobywania wiedzy.</p> <p>4. Przygotowanie do życia w społeczeństwie informatycznym i informacyjnym.</p> <p>5. Praca z uczniem zdolnym i mającym problemy w nauce.</p>	<p>Rozmowy, współpraca z rodzicami, Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań, nauczanie indywidualne, przygotowanie uczniów do konkursów.</p>	<p>Uczeń poznaje swoje możliwości i predyspozycje. Potrafi świadomie korzystać ze środków komunikacji masowej, zna i wykorzystuje w praktyce podstawowe zasady posługiwania się komputerem i technologią informacyjną.</p>
<p>1. Zapoznanie uczniów ze sposobami zdobywania informacji – realizacja ścieżki multimedialnej.</p> <p>2. Zespołowe przygotowanie i prezentowanie wiedzy zdobytej na dany temat.</p> <p>3. Udział w konkursach przedmiotowych i innych, związanych z zainteresowaniami uczniów.</p> <p>4. Przygotowanie zespołu uczniów do obchodów uroczystości zgodnie z kalendarzem imprez.</p> <p>6. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.</p>	<p>Udostępnianie czasopism, książek, filmy, Internet. Udział w konkursach przedmiotowych, ekologicznych, apele. Prezentacja sukcesów uczniów</p>	<p>Uczeń poznaje sposoby samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijania uzdolnień i zainteresowań. Potrafi sprostać stawianym przed nim wymaganiom związanym z dalszą edukacją.</p>

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczulenie na szczególną dbałość o higienę ciała. i odzieży w okresie dojrzewania. 2. Propagowanie zasad racjonalnego odżywiania się, dbania o rozwój fizyczny. 3. Realizacja programu profilaktyki zagrożeń, uzależnień. 4. Ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim przebywania. 5. Przekazywanie podstawowej wiedzy nt. udzielania pierwszej pomocy. 6. Zapoznanie uczniów z instrukcjami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu, również tzw. próbne alarmy. 7. Promowanie racjonalnego rozkładu dnia: sen, czas poświęcony na naukę i wypoczynek. 	<p>pogadanki, filmy, spotkania z pielęgniarką, konkurs wiedzy o uzależnieniach, spektakle profilaktyczne, warsztaty dla uczniów nt. udzielania pierwszej pomocy, pogadanki z pedagogiem: anoreksja i bulimia.</p>	<p>Uczeń dba o higienę osobistą, rozwój fizyczny i psychiczny.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie znaczenia czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu w dobie rozwoju techniki, komputeryzacji i innych. zagrożeń cywilizacyjnych. 2. Zapoznanie uczniów ze skutkami ingerencji człowieka w świat przyrody, aktualnym stanem środowiska naturalnego. 3. Zapoznanie z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska. 4. Dbanie o czystość wyznaczonego rejonu szkoły i jej najbliższego otoczenia. 5. Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami. 	<p>wycieczki klasowe, szkolne, rajdy, zabawy terenowe, pogadanki, dyskusje, SKS, treningi, festyny, selektywna zbiórka surowców wtórnych, Dzień Ziemi, Dzień czystego powietrza, Dzień wody, Sprzątanie świata, konkursy, wystawki, inscenizacje.</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie sportu, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, działa na rzecz ochrony swojego najbliższego środowiska, propaguje idee ochraniarskie w najbliższym środowisku.</p>

Podmioty współpracujące ze szkołą w realizacji zadań wychowawczo- profilaktycznych

Współpraca z rodzicami:

1. Systematyczne spotkania nauczycieli z rodzicami.
2. Zebrania ogólne rodziców, Rady Rodziców spotkania z dyrektorem szkoły (co najmniej dwa razy w roku).
3. Wizyty domowe pedagoga i wychowawców (wg potrzeb).
4. Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami wg potrzeb.
5. Pedagogizacja rodziców.
6. Zapoznanie rodziców z:
  - zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno – wychowawczymi w danej klasie i szkole;
  - przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów;
  - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć poza-lekcyjnych organizowanych przez szkołę;
  - statutem szkoły;
7. Udział rodziców w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły: Rada Rodziców, rady klasowe rodziców, indywidualne inicjatywy rodziców;
8. Współdziałanie z rodzicami podczas organizowania wycieczki
9. Zapraszanie rodziców do współdziałania w realizacji niektórych zagadnień programowych.
10. Angażowanie rodziców do wykonywania prac na rzecz szkoły.
11. Uhonorowanie rodziców najbardziej zaangażowanych w prace na rzecz szkoły – wręczenie podziękowania podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego, szczególnie zasłużonym nadawanie tytułu Przyjaciela Szkoły.

Współpraca szkoły ze środowiskiem:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:

- korzystanie z zaleceń poradni podczas pracy z uczniem mającym trudności w nauce lub zaburzenia w zachowaniu;
- kierowanie uczniów z problemami dydaktyczno-wychowawczymi na badania, konsultacje;
- zapraszanie pracowników na spotkania z nauczycielami, rodzicami prowadzenie warsztatów, szkoleń;

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- finansowanie obiadów dzieciom z rodzin najuboższych;
- współudział uczniów w akcjach dobroczynnych, organizowanych przez MOPS
- Udział pedagoga szkolnego w spotkaniach dotyczących: zakładania Niebieskiej Karty, Posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie;
- stała współpraca pedagoga, wychowawców z pracownikiem socjalnym

3. Policja:

- spotkania uczniów z policjantem – pogadanki
- współpraca w zakresie rozwiązywania poważnych problemów wychowawczych z uczniami

4. Urząd Miasta i Gminy:

- a) udział w organizowanych uroczystościach i konkursach miejsko-gminnych,
- b) pomoc finansowa w organizacji wycieczki dzieci,

c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5. Kościół :

- udział przedstawicieli kościoła w uroczystościach szkolnych,
- udział w rekolekcjach wielkopostnych.

6. Bogatyński Ośrodek Kultury:

- udział uczniów w zajęciach organizowanych przez BOK;
- współpraca w zakresie organizowania konkursów, imprez kulturalnych

7. Miejska Biblioteka Publiczna:

- współpraca w zakresie organizowania konkursów, zajęć edukacji czytelniczej i medialnej, imprez gminnych;
- udział w organizowanych imprezach okolicznościowych, zajęciach edukacyjnych,

8. Sąd:

- współpraca w zakresie przydzielania kuratorów sądowych rodzinom uczniów wchodzącym w konflikt z prawem,
- spotkania i rozmowy z kuratorami nt. podopiecznych (sytuacja rodzinna, wyniki w nauce, zachowaniu).

10. Szkoły:

- współpraca podczas organizowania konkursów przedmiotowych;
- udział nauczycieli w pracach komisji egzaminacyjnych,;
- udział nauczycieli w spotkaniach zespołów przedmiotowych

11. Dom Pomocy Społecznej „Jędrzek i Ośrodek Wsparcia w Opolnie Zdroju

- współpraca przy organizowaniu imprez szkolnych i warsztatów tematycznych,
- udział w imprezach szkolnych

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH Z UDZIAŁEM UCZNIĄ

Zasady ogólne:

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie w najszyszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.

Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły.

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest wychowawca.

Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Nauczyciel dokumentuje zaistniałe zdarzenia na terenie szkoły, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń.

Obejmują następujące sytuacje z udziałem uczniów:

- 1) Niezrealizowanie obowiązku szkolnego.
- 2) Objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną.
- 3) Agresja i przemoc rówieśnicza.
- 4) Rażące naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych.
- 5) Łamanie prawa przez ucznia w stosunku do nauczyciela.
- 6) Palenie papierosów.
- 7) Alkohol i narkotyki (uczeń pod wpływem substancji, posiadanie substancji, znaleziona substancja na terenie szkoły).
- 8) Demoralizacja.
- 9) Czyny karalne na terenie szkoły.
- 10) Zniszczenie mienia szkolnego.
- 11) Osoba obca na terenie szkoły.
- 12) Uczeń ofiarą krzywdzenia w rodzinie
- 13) Nieobecność rodziców / prawnych opiekunów ucznia.

Do reagowania na powyższe sytuacje zobowiązani są wszyscy pracownicy szkoły.

Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228 z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 11 poz. 109) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą;

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami);

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 34 poz. 1998);

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. nr 30 poz. 179 z późniejszymi zmianami);

- Zarządzenie nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich;

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26 poz. 226);

- Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

§ 1 Niezrealizowanie obowiązku szkolnego.

1. Szkoła posiada system kontroli frekwencji uczniów – elektroniczny dziennik.
2. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej, wychowawca klasy ma obowiązek podjąć następujące działania:
  - a) sprawdzić sytuację ucznia (z badać przyczynę nieobecności) poprzez kontakt telefoniczny, korespondencyjny oraz wysłanie wiadomości do rodziców / prawnych opiekunów ucznia,
  - b) w sytuacji braku kontaktu w rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia bądź braku skuteczności interwencji (co najmniej dwie próby), pedagog szkolny na wniosek wychowawcy ma obowiązek podjąć dalsze kroki, tj.:
    - wizyta w domu ucznia wraz z wychowawcą klasy ;
    - kontakt z dzielnicowym lub inną instytucją wspierającą opiekę i rozwój dziecka w celu interwencji;
3. W przypadku stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej przekraczającej 50% zajęć lekcyjnych w danym miesiącu, tj. ok. 65 godzin lekcyjnych, dyrektor szkoły wysyła :“Upomnienie” dotyczące nierealizowania obowiązku szkolnego do rodziców / opiekunów prawnych ucznia;
4. Jeśli po upływie 7 dni od otrzymania “Upomnienia” przez rodziców / opiekunów prawnych, uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor dostarcza do Urzę-du Miasta “Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego”;
5. Na wniosek dyrektora szkoły, Burmistrz wszczyna postępowanie egzekucyjne, które skutkować może karą pieniężną w wysokości do 5 000 zł;
6. Równocześnie, zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich, szkoła może wystąpić do Sądu Rejonowego z prośbą o wydanie postanowienia w sprawie ucznia nierealizującego obowiązku szkolnego.

§ 2 Objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

1. Z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, wynikające w szczególności:
  - z niepełnosprawności;
  - z niedostosowania społecznego;
  - z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
  - ze szczególnych uzdolnień;
  - ze specyficznych trudności w uczeniu się;
  - z zaburzeń komunikacji językowej;
  - z choroby przewlekłej;
  - z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
  - z niepowodzeń edukacyjnych;
  - z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
  - z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą;uczeń może zostać objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie szkoły; zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 30.04.2013 roku. Szczegółowe procedury udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole dostępne są na stronie internetowej szkoły oraz w sekretariacie szkoły;

§ 3 Agresja i przemoc rówieśnicza.

1. Sytuacje w których należy podjąć postępowanie dotyczą:

- naruszenia nietykalności fizycznej innych osób (z wyjątkiem czynów karalnych ściganych z urzędu, wobec których zastosowanie mają procedury zawarte w § 8),

- naruszenia godności osobistej innych osób (wulgaryzmy, przemoc psychiczna)

2. Każdy członek społeczności szkolnej (uczeń, nauczyciel, pracownik niepedagogiczny, rodzic) ma obowiązek zareagować na sytuacje agresji i przemocy na terenie szkoły po-przez:

- uczeń – poinformowanie o zajściu osoby dorosłej;

- pracownik szkoły – zdecydowane przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary,

- rodzic – zgłoszenie faktu agresji i przemocy wychowawcy, dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu.

3. Wychowawca we współpracy z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę wyjaśniającą – identyfikuje ofiarę, agresora i świadków zdarzenia oraz podejmuje interwencję profilaktyczną – wychowawczą wobec agresora.

4. Ofiara zajścia zostaje objęta szczególną uwagą oraz, w razie potrzeby, opieką pedagoga szkolnego.

5. W zależności od nasilenia problemu, uczeń będący agresorem może za zgodą rodziców zostać zobowiązany do udziału w indywidualnych zajęciach z pedagogiem szkolnym. Uczeń wraz z rodzicami może też zostać skierowany do innej placówki świadczącej pomoc psychologiczną – pedagogiczną.

6. W razie powtarzających się lub szczególnie niebezpiecznych zachowań agresywnych na terenie szkoły, wobec ucznia podejmowane są następujące kroki (w zależności od nasilenia problemu):

- rozmowa interwencyjna z wychowawcą, pedagogiem szkolnym;

- rozmowa dyscyplinująca z udziałem dyrektora szkoły;

- spisanie kontraktu z udziałem rodziców / opiekunów prawnych, wychowawcy, pedagoga szkolnego oraz dyrektora, w którym uczeń zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych reguł, naprawienia wyrządzonej szkody oraz do poniesienia konsekwencji w razie złamania zasad kontraktu;

7. W razie braku efektu powyższych działań szkoła może zwrócić się do Sądu Rejonowego o wydanie postanowienia w sprawie ucznia.

§ 4 Rażące naruszenie dyscypliny na zajęciach lekcyjnych.

1. Jeżeli uczeń w rażący sposób narusza dyscyplinę podczas zajęć lekcyjnych, tzn. znacząco utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie zajęć, nauczyciel może wezwać (za pośrednictwem innego ucznia) pedagoga, wychowawcę świetlicy, nauczyciela biblioteki lub inną dyspozycyjną w danym momencie osobę.

2. Jeżeli interwencja nie przyniesie pożądanego skutku, nauczyciel może podjąć decyzję o konieczności odosobnienia ucznia w celu zapewnienia klasie odpowiednich warunków do nauki. Odosobnienie następuje przez przejście do świetlicy, biblioteki, gabinetu pedagoga i wykonywanie tam zadania zleconego przez nauczyciela, dotyczącego tematu lekcji.

3. Warunkiem uzyskania obecności na zajęciach edukacyjnych, z których uczeń został odizolowany, jest zaliczenie zadanego materiału. Nauczyciel na kolejnej lekcji może sprawdzić fakt wykonania zadania poprzez kontrolę zeszytu lub krótką kartkówkę. Wykonanie zadania lub kartkówka mogą podlegać ocenie.

§ 5 Łamanie prawa przez ucznia w stosunku do nauczyciela.

1. Nauczyciel korzysta w związku z pełnieniem obowiązków służbowych z prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy państwowych (Karta Nauczyciela art.63).

2. Łamanie prawa w stosunku do nauczycieli obejmuje takie zachowania, jak: słowne groźby, zwerbalizowane lub w postaci sms-ów, zniesławienie wulgaryzmami, zastraszenie, szantaż, naruszanie nietykalności cielesnej, okradanie, niszczenie mienia prywatnego.

3. Organ prowadzący oraz dyrektor są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.

4. Uczeń ponosi odpowiedzialność za łamanie prawa w stosunku do nauczyciela według stosownych przepisów prawa.

§ 6 Palenie papierosów.

1. Osoba, która zauważy, że uczeń pali papierosy (w szkole lub jej obrębie), zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca, przeprowadza z uczniem rozmowę profilaktyczną, informując o negatywnych skutkach palenia papierosów zobowiązując ucznia do zaniechania negatywnego postępowania.
3. Wychowawca klasy informuje rodziców / opiekunów prawnych.
4. Jeśli sytuacja się powtarza, wychowawca informuje pedagoga lub psychologa szkolnego, który wzywa ucznia na rozmowę wychowawczą.
5. Każdorazowo w sytuacji palenia papierosów uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.
6. Notoryczne łamanie porządku szkolnego poprzez palenie papierosów może zostać zgłoszone do Sądu Rejonowego.
7. Jeśli uczeń przejawia również inne zachowania świadczące o demoralizacji, wszczynana zostaje odpowiednia procedura.

§ 7 Alkohol i narkotyki.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, który wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
2. Osoba wyznaczona przez dyrektora odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona powiadamia rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
5. Po powrocie ucznia do szkoły, dyrektor wraz z wychowawcą przeprowadzają z uczniem rozmowę dyscyplinującą. Uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.
6. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich podejrzeniach powiadamia dyrektora szkoły, który informuje rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia zębny do wytrzeźwienia

(maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancji dobrowolnie, dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel / dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

5. Po powrocie ucznia do szkoły, dyrektor wraz z wychowawcą przeprowadzają z uczniem rozmowę dyscyplinującą. Uczeń otrzymuje ujemne punkty z zachowania.

6. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

§ 8 Demoralizacja.

Demoralizacja – zgodnie z art.4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich – naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18-tu lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.

2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.

3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezzwłocznie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem, dyrektorem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

§ 9 Czyny karalne na terenie szkoły.

Przez „czyn karalny” rozumie się czyn zabroniony przez ustawę jako:

- a) przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo
- b) wykroczenie określone w art. 51, 62, 69, 74, 76, 85, 87, 119, 122, 124, 133 lub 143 Kodeksu wykroczeń. Do czynów karalnych ściganych z urzędu należą m.in.: bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch), pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego), wymuszenia pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój), kradzież, uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia środków przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły)

§ 10 Zniszczenie lub zawłaszczenie mienia szkolnego i prywatnego

1. W przypadku zgłoszenia zniszczenia lub zawłaszczenia sprawą zajmuje się pracownik pedagogiczny, któremu zniszczenie lub zawłaszczenie zgłoszono.
2. O fakcie zniszczenia lub zawłaszczenia bezzwłocznie powiadamiany jest Dyrektor szkoły.
3. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawcy zniszczenia lub zawłaszczenia oraz powiadamia o swoich działaniach rodziców szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kra-dzieży). ucznia podejrzanego o dokonanie zniszczenia lub zawłaszczenia oraz w przypadku zniszczenia lub zawłaszczenia mienia prywatnego, rodzice ucznia poszkodowanego.
4. Rodzice ucznia zobowiązani są pokryć koszty zakupu lub naprawy zniszczonego lub zawłaszczonego mienia szkolnego. Rodzice ucznia poszkodowanego mają prawo wystąpić do rodziców sprawcy o pokrycie kosztów zakupu lub naprawy mienia prywatnego.
5. W przypadku, gdy wartość zniszczonego lub zawłaszczonego mienia przekracza kwotę zgodną z aktualnym stanem prawnym, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana Policji.

§ 11 Osoba obca na terenie szkoły:

1. Każdy, kto nie jest obecnie uczniem lub pracownikiem szkoły, traktowany jest jako osoba obca.
2. Wszyscy pracownicy szkoły powinni zwracać uwagę na osoby obce przebywające na terenie szkoły – zapytać o cel pobytu oraz skierować do sekretariatu lub w razie możliwości pomóc w rozwiązaniu problemu. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję co do zasadności pobytu osoby obcej na terenie szkoły. Na tej podstawie ma prawo zabronić wstępu do szkoły.

§ 12 W razie notorycznego łamania norm i zasad obowiązujących w szkole, wobec ucznia mogą zostać podjęte następujące działania (jeżeli nie zostały ujęte w powyższych procedurach):

- rozmowa interwencyjna z wychowawcą, pedagogiem szkolnym,
- rozmowa jw. z udziałem rodziców / opiekunów prawnych,
- rozmowa dyscyplinująca z udziałem dyrektora szkoły,
- spisanie kontraktu z udziałem rodziców/opiekunów prawnych, wychowawcy, pedagoga szkolnego oraz dyrektora, w którym uczeń zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych reguł, naprawienia wyrządzonej szkody oraz do poniesienia konsekwencji w razie złamania zasad kontraktu,
- Zespół Wychowawczy z udziałem Policji,
- skierowanie sprawy do Sądu Rejonowego.

§ 13 samowolne opuszczanie zajęć lub szkoły przez ucznia.

1. W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, jego zastępcę lub pedagoga.

2. Ww. osoby starają się ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.

3. Jeżeli uczeń nie przebywa na terenie szkoły, nauczyciel, pedagog, wicedyrektor lub dyrektor natychmiast powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości - kontaktu z rodzicami i ustalenia miejsca pobytu ucznia, zawiadamia policję.

4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.

Ewaluacja programu:

Efekty działań wychowawczo – profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco.

Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych;
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami;
- analiza dokumentów;
- ankiety;
- wywiad.

Ewaluację programu planuje się trzy lata po jego wprowadzeniu.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

mgr Agnieszka Purzycka – pedagog szkolny

mgr Małgorzata Kostuch-Urbańska

Zaopiniowano na posiedzeniu Rady Rodziców w dniu:.

Zaopiniowano przez Samorząd Uczniowski w dniu:

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu: